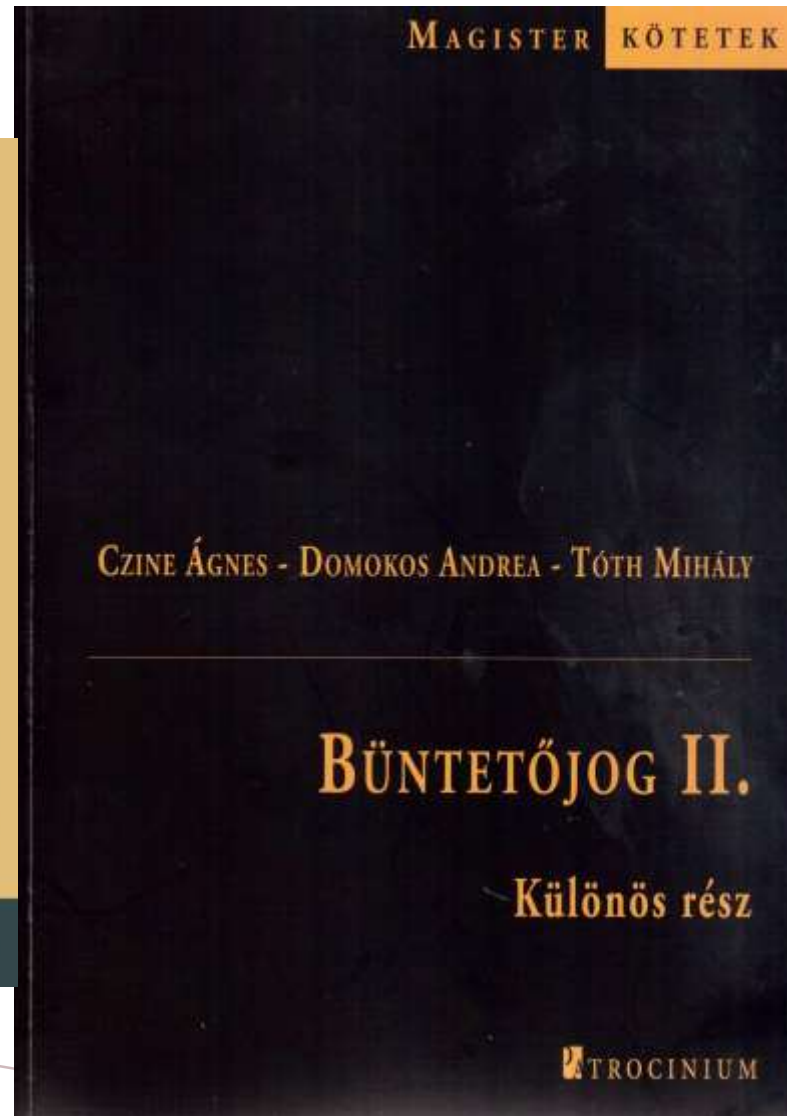
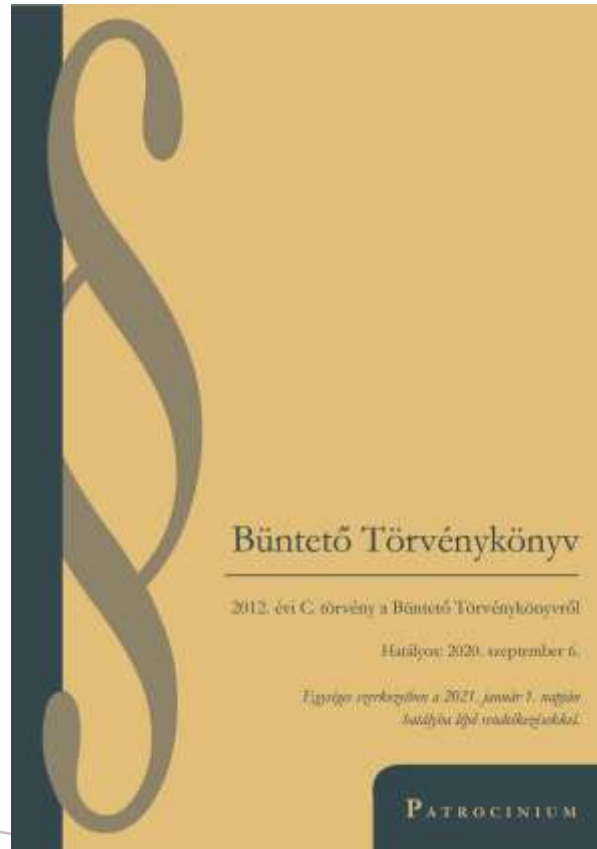

***BÜNTETŐJOG 4
(KÜLÖNÖS
RÉSZ 2. FÉLÉV-
1. RÉSZ)***

TÓTH MIHÁLY

ÍROTT TANANYAG

GYAKORLÓ JOGESETETTÁRAK

VIZSGAKÉRDÉSEK I.

1. Minősített adattal visszaélés.
2. Hamis vád. Hatóság félrevezetése.
3. Hamis tanúzás. Hamis tanúzásra felhívás.
4. Bűnpártolás. Fogolyszökés.
5. Ügyvédi visszaélés, Zugírászat.
6. Vesztegetés. Vesztegetés elfogadása.
7. Hivatali vesztegetés. Hivatali vesztegetés elfogadása.
8. Hivatali visszaélés, Közfeladati helyzettel visszaélés.
9. Bántalmazás hivatalos eljárásban. Kényszervallatás. Jogellenes fogvatartás
10. Hivatalos személy elleni erőszak.
11. Terrorcselekmény. Terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása.
12. Jármű hatalomba kerítése. Bűnszervezetben részvétel.
13. Közveszély okozása. Közérdekű üzem működésének megzavarása.
14. Visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel, Visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel.
15. Embercsempészás.
16. Közösség elleni uszítás. A nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása.
17. Nemzeti jelkép megsértése. Önkényuralmi jelképek használata.
18. Rémhírterjesztés. Közveszéllyel fenyegetés.

VIZSGAKÉRDÉSEK II.

19. Garázdaság. Rendbontás.

20. Közokirat-hamisítás. Hamis magánokirat felhasználása. Okirattal visszaélés

21. Lopás.

22. Rongálás. Jogtalan elsajátítás,

23. Sikasztás. Jármű önkényes elvétele.

24. Csalás. Gazdasági csalás. Információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás.

25. Hűtlen kezelés. Hanyag kezelés.

26. Rablás. Kifosztás.

27. Zsarolás. Önbíráskodás.

28. Uzsorabűncselekmény. Bitorlás.

29. Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése. Iparjogvédelmi jogok megsértése.

30. Csődbűncselekmény.

31. Költségvetési csalás.

32. Pénzmosás.

33. Pénzhamisítás. Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítása

34. Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés.

35. Rossz minőség termék forgalomba hozatala. Fogyasztók megtévesztése. Versenytárs utánzása.

36. Tiltott adatszerzés. Információs rendszer vagy adat megsértése

A BŰNCSELEKMÉNYEK DOGMATIKAI KÉRDÉSEI TÁRGYALÁSÁNAK SZOKÁSOS RENDSZERE (ISMÉTLÉS)

- **Történet**
- **Összehasonlítás**
- **Hatályos tényállás**
 - tárgy, tárgyi oldal
 - alany, alanyi oldal
 - minősítő, privilegizáló körülmények
 - szabálysértési alakzat
 - halmazat, egység, többség
 - elhatárolási kérdések
 - elvi, gyakorlati problémák (EJEB, AB, ügyészi, bírói gyakorlat)
- **Kritika**

BI/L 1

do: 2579

A MAGYAR JOGÁSZEGYLET KÖNYVKIADÓ VÁLLALATA

I. ÉVFOLYAM.

5. KÖTET.

Bü-201/2
376

A TITOK VÉDELME ANYAGI ÉS ALAKI BÜNTETŐJOGUNKBAN

A MAGYAR JOGÁSZEGYLET ÁLTAL
A FAYER LÁSZLÓ DÍJJAL KOSZORÚZOTT
PÁLYAMUNKA

IRTA

DR. ANGYAL PÁL

393.95/430/101

BUDAPEST

ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSULAT

1908

ANGYAL PÁL DEFINÍCIÓJA

- „Titok mindaz a bárki által megismerhető, de tényleg csak egy vagy korlátozott számú egyén tudatkörében létező és harmadik személyek előtt elzárt oly valóság (tünemény, jelenség, képzet, érzelem, gondolat, stb. s mindezek megtestesítői), melyre vonatkozólag bizonyos méltánylandó érdek azt kívánja, hogy az mások ismeretkörébe ne jusson.”
- A lehetséges definíció egyszerűbb: **olyan korlátozott érdekkörbe tartozó információ, melynek titokban maradásához méltányolható érdek fűződik.**

TITOKSÉRTŐ BŰNCSELEKMÉNYEK

- Szigorúan titkos adat kiszolgáltatásával elkövetett kémkedés (261. § (2) bekezdés)
- Magántitok megsértése (223.§)
- Levéltitok megsértése (224. §)
- Választás (stb.) elleni bűncselekmény titkosság megsértésével megvalósuló alakzata (350.§ (1 bek.) f) pont)
- Minősített adattal visszaélés (265. §)
- Jogosulatlan titkos információgyűjtés vagy adatszerzés (307. §)
- Igazságszolgáltatással összefüggő titoksértés (280. §)
- Gazdasági titok megsértése (413.§)
- Üzleti titok megsértése

Titok megsértése (413. §)

A MINOSÍTETT ADATRA VONATKOZÓ KORÁBBI SZABÁLYOZÁS

- Államtitok és szolgálati titok között különböztetett
- A törvény mellékletében sorolta fel az államtitok körébe vonható adatokat

A SZABÁLYOZÁS INDOKAI ÉS ELVEI

A titoktörvény (2009. évi CLV. tv.)

- egységesítette a hazai és külföldi titokrendszert, és annak felügyeletét,
- megszüntette az állam- és szolgálati titok fogalmát és a titokkörü jegyzéket, helyébe a minősítéssel védhető közérdek négy szintje került a titoksértéssel okozható kár alapján

ADATOK HOZZÁFÉRHETŐSÉGÉNEK KORLÁTOZÁSA

Jogosult személy, szabályos minősítési eljárásban eljárva a titokszintnek megfelelően minősít

- A minősítés szintjét a jogosulatlan hozzáférés által okozható kár mértéke határozza meg;
- Érvényességi idő:

„Szigorúan titkos!” és „Titkos!”	30 év
„Bizalmas!”	20 év
„Korlátozott terjesztésű!”	10 év

Meghosszabbítása egy alkalommal, új minősítési eljárás lefolytatásával lehetséges.)

EGYES MINŐSÍTÉSI SZINTEKHEZ KÖTÖTT NEMZETBIZTONSÁGI ELLENŐRZÉSEK TÍPUSAI

„Szigorúan titkos!”	„C” típusú kérdőívhez kötött nemzetbiztonsági ellenőrzés
„Titkos!”	„B” típusú kérdőívhez kötött nemzetbiztonsági ellenőrzés
„Bizalmas!”	„A” típusú kérdőívhez kötött nemzetbiztonsági ellenőrzés
„Korlátozott terjesztésű!”	Nincs szükség nemzetbiztonsági ellenőrzésre

A BÜNTETŐJOGI SZABÁLYOZÁS ELVEI

Elkövetési magatartások:

jogosulatlan *megszerzés,
*felhasználás,

* hozzáférhetővé tétel

* hozzáférhetetlenné
tétel

Alany: bárki (szándékosan), de a
felhasználásra jogosult (szándékosan
vagy gondatlanul is),

Az előkészület csak titkos ill. szigorúan
titkos adat esetén büntetendő, szintén
súlyosabban fenyegetve a speciális
alanyt

A SZABALYOZÁS SZERKEZETE

Titok tv. A minősített adat védelméről szóló 2009. CLV. Tv.		Btk. (bárki által elkövethető)
<i>kármérték</i>	<i>minősítés</i>	
Rendkívül súlyos	Szigorúan titkos	265. § (2) d) Büntett- 1-5 év
súlyos	Titkos	265 (2) c) Büntett-max 3 év
káros	bizalmas	265.§ (2) b) Vétség-max. 1 év
hátrányos	Korlátozott terjesztésű	265.§ (2) a) Vétség-elzárás

MINŐSÍTETT ADATTAL VISSZAÉLÉS (265.

§)

(1) Aki minősített adatot

- a) jogosulatlanul megszerez vagy felhasznál,
- b) jogosulatlan személy részére hozzáférhetővé, vagy jogosult személy részére hozzáférhetetlenné tesz,

minősített adattal visszaélést követ el.

(2) A büntetés

- a) vétség miatt elzárás, ha korlátozott terjesztésű,
- b) egy évig terjedő szabadságvesztés, ha bizalmas,
- c) büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha titkos,
- d) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha szigorúan titkos

minősítésű adatra követik el a bűncselekményt.

*AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS RENDJE ELLENI SZÁMON KÉRENDŐ
BŰNCSELEKMÉNYEK
(BTK. XXVI. FEJEZET)*

- Hamis vád
- Hatóság félrevezetése
- Hamis tanúzás
- Hamis tanúzásra felhívás
- Bűnpártolás
- Fogolyszökés
- Ügyvédi visszaélés
- Zugírászat

GYAKORISÁG

bűncselekmény	éves szám (10 éves átlagban)
hamis vád	900
hamis tanúzás	450
hatóság félrevezetése	250
bűnpártolás	80
fogolyszökés	40

A HAMIS VÁD TÉNYÁLLÁSÁNAK SZERKEZETE

**268.§ (1) A) B) – BŰNCSELEKMÉNYRE VONATKOZÓ
(2) - (4) – SÚLYOSABBAN MINŐSÜLŐ
(5) - GONDATLAN ALAKZAT**

**269. § A),B),C) – SZABÁLYS. , FEGYELMI VÉTSÉGGEL
VÁDOLÁS**

**270. § (1) – PÁRHUZAMOS ELJÁRÁS TILALMA
(2) – KORLÁTLAN ENYHÍTÉS, MELLŐZÉS**

BŰNCSELEKMÉNYRE VONATKOZÓ HAMIS VÁD

268. § (1) Aki

- a) mást hatóság előtt bűncselekmény elkövetésével hamisan vádol,
- b) más ellen bűncselekményre vonatkozó koholt bizonyítékot hoz a hatóság tudomására,
büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a hamis vád alapján az érintett ellen büntetőeljárás indul.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a hamis vád alapján a vádlottat elítélik,
- b) a hamis vád olyan bűncselekményre vonatkozik, amelynek elkövetőjét a törvény életfogytig terjedő szabadságvesztéssel is fenyegeti.

(4) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményre vonatkozó hamis vád alapján a vádlottat elítélik.

(5) Aki mást hatóság előtt bűncselekmény elkövetésével azért vádol hamisan, mert gondatlanságból nem tud arról, hogy tényállítása valótlan vagy a bizonyíték hamis, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

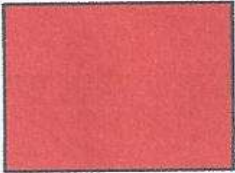
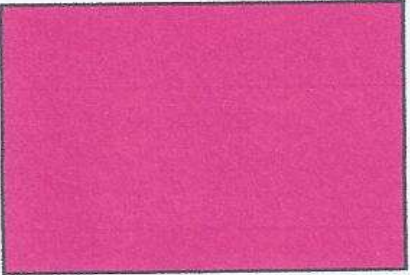
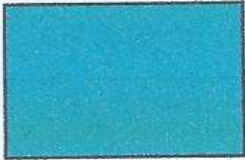
A HAMIS VÁD SÉRTETTJE (EGY VITATHATÓ DÖNTÉS – ÉS KORREKCIÓJA)

- A hamis vád „**jogi tárgya kettős**, az igazságszolgáltatás rendeltetésszerű (igazságtevés iránti) tevékenységéhez, és a személyek ártatlanságának vélelméhez fűződő érdek. Elkövetési tárgya, ekként passzív alanya a vádolt személy.” Azon túl azonban, hogy a bűncselekménynek van passzív alanya, az elvi határozat azt is megállapítja, hogy „[a] Btk. 233. § (1) bekezdés a) pontja szerinti hamis vád büntetének elkövetése, illetve a bűncselekmény megvalósulása [...] nem közvetlenül okozza konkrét személy tényleges és közvetlen jog- vagy jogos érdekbeli sérelmét, illetve nem közvetlenül vezet annak veszélyéhez, hanem közvetve, áttételesen. Elsődleges hatása az igazságszolgáltatás, a hatóság megtévesztése, míg a passzív alany ellen közvetve irányul. [...] Következésképpen a Btk. 233. § (1) bekezdés a) pontja szerinti – bár közvádra üldözendő és passzív alanyt is feltételező – **bűncselekmény miatt pótmagánvádnak nincs helye.**”

(EBH 2011.2301)

- „Az alapul fekvő, kétség kívül szakjogi kérdés megítélésekor – hogy az indítványozó lehet-e pótmagánvádló – a bíróságok nem voltak figyelemmel annak alapjogi aspektusára, vagyis arra, hogy a pótmagánvádlói minőség kizárásával az indítványozót nemcsak törvényes lehetőségei, hanem Alaptörvényből fakadó joga gyakorlásában is korlátozzák. Az indítványozó által kezdeményezett büntetőeljárás megszüntetése következtében ugyan-is az indítványozó nem gyakorolhatta a jogalkotó által biztosított és a Be. rendelkezéseivel közvetített jogát a bírósághoz forduláshoz.” (3384/2018. (XII. 14.) AB HATÁROZAT)
- Tehát az AB szerint ha a megvádolt személyt közvetlen sérelem éri (jellemzően a bűncselekmény minősített eseteiben) - **helye lehet pótmagánvádnak.**

MINŐSÍTETT ESETEK

1-5	2-8	5-10
Eljárás indul 	Elítélik 	életfogytig fenyegetett+ elítélik
	életfogytig fenyegetett bcs. 	

SZABÁLYSÉRTÉSRE, FEGYELMI VÉTSÉGRE VONATKOZÓ HAMIS VÁD

269. § Aki

- a) mást hatóság előtt szabálysértéssel vagy közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegéssel hamisan vádol,
- b) mást hatóság vagy a fegyelmi jogkör gyakorlója előtt fegyelmi vétséggel hamisan vádol,
- c) más ellen szabálysértésre, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegésre vagy fegyelmi vétségre vonatkozó koholt bizonyítékot hoz a hatóság vagy a fegyelmi jogkör gyakorlójának tudomására,
- vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

270. § (1) Ha a hamis vád folytán eljárás indult, ennek az alapügynek a befejezéséig hamis vád miatt büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Az ilyen feljelentés esetét kivéve a hamis vád elévülése az alapügy befejezésének napján kezdődik.

(2) Korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető is a hamis vád elkövetőjének a büntetése, ha a vád hamisságát az alapügy befejezése előtt az eljáró hatóságnak feltárja.

HALMAZATI KÉRDÉSEK

2/2004. Büntető jogegységi határozat

- 1. Ha az elkövető az ellene indított büntetőeljárás során más létező személynek adja ki magát, és az ennek megfelelő adat kerül az ügyben eljáró hatóságok által készített közokiratba, a hamis vád büntette mellett az „intellektuális” (közreműködéssel megvalósuló) közokirat-hamisítás büntettét is elköveti.*
- 2. Ha az elkövető a személyazonosságának az igazolására más nevére szóló valódi közokiratot is felhasznál, a hamis vád büntette és az „intellektuális” közokirat-hamisítás büntette mellett a „felhasználással” megvalósuló közokirat-hamisítás büntettét is elköveti.*

HATÓSÁG FÉLREVEZETÉSE (271. §)

(1) Aki hatóságnál **büntetőeljárás alapjául** szolgáló olyan bejelentést tesz, amelyről tudja, hogy valótlan – és a 268 § esete nem áll fenn –, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki hatóságnál szabálysértési, illetve fegyelmi jogkör gyakorlójánál **szabálysértési, illetve fegyelmi eljárás alapjául** szolgáló olyan bejelentést tesz, amelyről tudja, hogy valótlan – és a 269. § esete nem áll fenn –, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki hatóságnál **egyéb hatósági eljárás alapjául** szolgáló olyan bejelentést tesz, amelyről tudja, hogy valótlan – és a 269. § esete nem áll fenn –, elzárással büntetendő.

A HAMIS TANÚZÁS ALANYAI

- **272. § (1)** A **tanú**, aki bíróság vagy más hatóság előtt az ügy lényeges körülményére valótlan vallomást tesz, vagy a valót elhallgatja, hamis tanúzást követ el.

(2) A hamis tanúzásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni arra, aki

a) mint **szakértő** hamis szakvéleményt vagy mint **szaktanácsadó** hamis felvilágosítást ad,

b) mint **tolmács** vagy **fordító** hamisan fordít,

c) a 268. § (1) bekezdésének b) pontja esetén kívül büntető- vagy **polgári ügyben hamis okiratot vagy hamis tárgyi bizonyítási eszközt szolgáltat.**

(3) A (2) bekezdés c) pontja alapján nem büntethető a büntetőügy terheltje.

HAMIS TANÚZÁS FORMÁI, BÜNTETÉSE

- (4) Aki a hamis tanúzást büntető ügyben követi el, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ha a hamis tanúzás olyan bűncselekményre vonatkozik, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.
- (5) Aki a hamis tanúzást polgári ügyben követi el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ha a polgári ügy tárgya különösen nagy vagyoni érték vagy különösen jelentős egyéb érdek, a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.
- (6) Aki a hamis tanúzást gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

273. § Aki a hamis tanúzást szabálysértési vagy egyéb hatósági eljárásban, illetve fegyelmi eljárásban követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

274. § Hamis tanúzás miatt mindaddig, amíg az az alapügy, amelyben a hamis tanúzást elkövették, nem fejeződik be, büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Az ilyen feljelentés esetét kivéve a hamis tanúzás büntethetőségének elévülése az alapügy befejezésének napján kezdődik.

275. § (1) Nem büntethető hamis tanúzásért,

- a) aki a valóság feltárása esetén önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná,
- b) aki a vallomástételt egyéb okból megtagadhatja, de erre kihallgatása előtt nem figyelmeztették, vagy
- c) akinek a kihallgatása törvény alapján kizárt.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető azzal szemben, aki az alapügy jogerős befejezése előtt az eljáró hatóságnak az általa szolgáltatott bizonyítási eszköz hamis voltát bejelenti.

HAMIS TANÚZÁSRA FELHÍVÁS

(eredménytelen) felhívás = rábíri törekvés = felbujtás kísérlete

[Előfordul: minden olyan bűncselekmény esetében, a melynek az előkészülete büntetendő, továbbá

- hamis tanúzásra felhívás – 276. §,*
- szexuális visszaélés – 198. § (2),*
- kiskorú veszélyeztetése – 208. § (2),*
- kóros szenvedélykeltés – 181. §,*
- gyermekpornográfia – 204. § (4),*
- terrorcselekmény – 261. § (4)]*

**(eredményes) felhívás = rábíráás
= felbujtás**

277. § TANÚVALLOMÁS JOGOSULATLAN MEGTAGADÁSA

A tanú, aki büntetőügyben a bíróság előtti vallomástételt a következményekre történt figyelmeztetés után jogosulatlanul megtagadja, vétség miatt elzárással büntetendő.

TANÚ MENTESSÉGE A BE.-BEN

(KITEKINTÉS A BÜNTETŐ ELJÁRÁSRA)

- *Abszolút* mentességi okok:
(a tanú nem hallgatható ki)
 - lelkész (e minőségében)
 - védő (e minőségében)
 - tanúzási képességre kiható testi vagy szellemi állapot,
 - hatósági tanú,
 - Minősített adat esetén felmentés hiánya.
(ez utóbbi felmentés esetén orvosolható)
- *Relatív* mentességi okok:
(a vallomás megtagadható)
 - hozzátartozó
 - önvád, vagy hozzátartozó vádolása
 - foglalkozásból vagy közmegebizatásból
eredő titoktartás - felmentés hiányában
 - médiatartam-szolgáltató, informátorára nézve

HATÓSÁG ELJÁRÁSÁNAK MEGZAVARÁSA (279. §) (NEM „VIZSGAKÖVETELMÉNY, DE TUDJUNK RÓLA!)

- **Lényege: olyan kihívóan közösségellenes, vagy erőszakos magatartás, amely megzavarja, vagy akadályozza a bíróság vagy egyéb hatóság eljárását. Az eljárás lefolytatásának átmeneti lehetetlenné tételét jelenti. Ha az eljárás lefolytatása a kihívóan közösségellenes vagy erőszakos magatartás következtében végleg lehetetlenné válik, a bűncselekmény súlyosabban minősül. (Még súlyosabb a csoportos, fegyveres, vagy felfegyverkezve elkövetés) A bűncselekmény szubszidiárius, azaz csak akkor állapítható meg, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósult meg.**

BŰNPÁRTOLÁS ALAPESETE

282. § (1) Aki anélkül, hogy a bűncselekmény elkövetőjével az elkövetés előtt megegyezett volna

a) segítséget nyújt ahhoz, hogy az elkövető a hatóság üldözése elől meneküljön,

b) a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani törekszik,

c) közreműködik a bűncselekményből származó előny biztosításában,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

BŰNPÁRTOLÁS MINŐSÍTETT ESETEI, EGYÉB RENDELKEZÉSEK

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűnpártolást haszonszerzés végett követi el.

(3) A büntetés egytől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűnpártolást

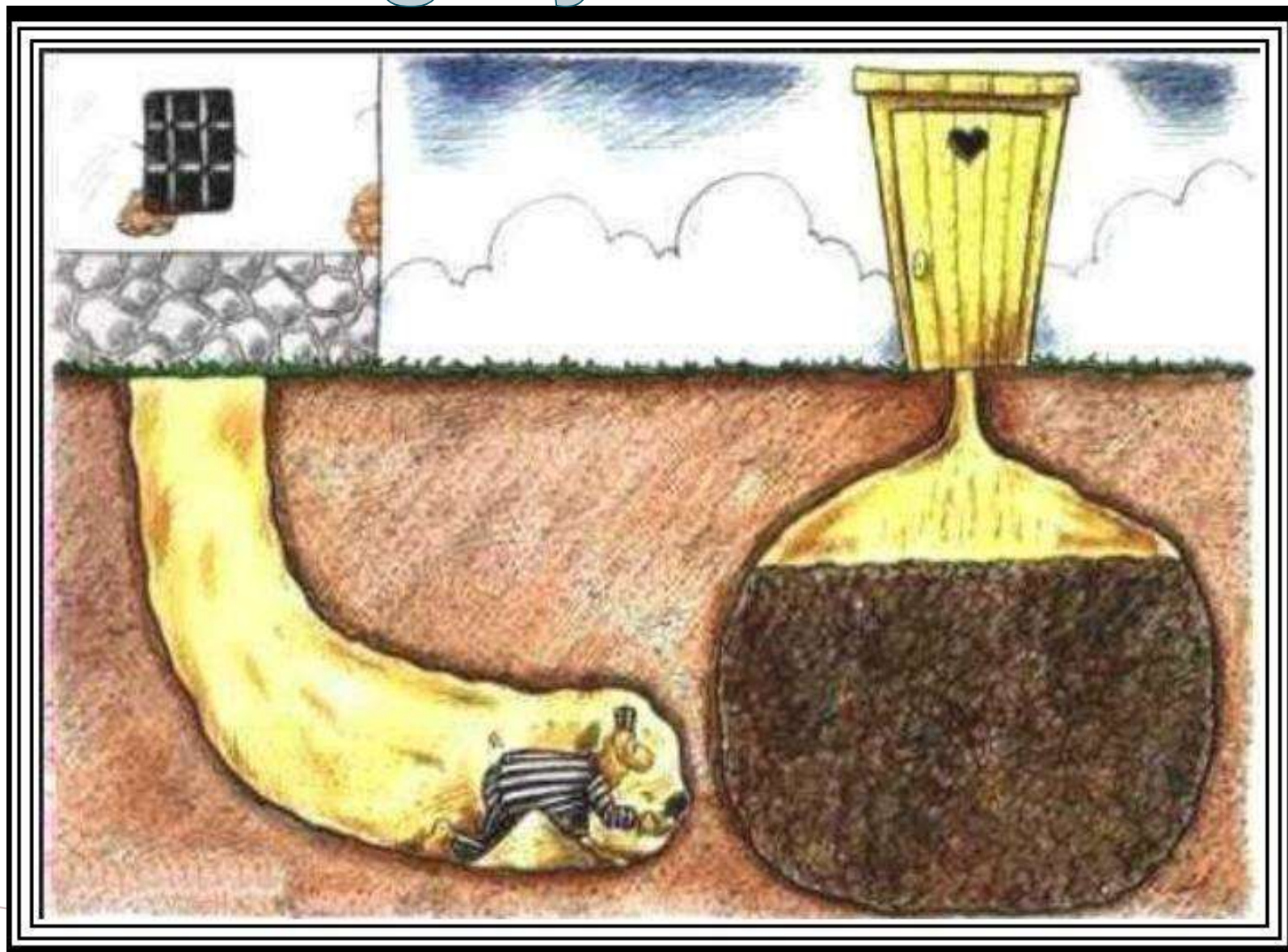
- a) a XIII., a XIV. vagy a XXIV. Fejezetben meghatározott bűncselekménnyel [kivéve az állam elleni bűncselekmény feljelentésének elmulasztása (262. § (1) bekezdés],**
- b) emberöléssel [160. § (1)–(3) és (5) bekezdés], emberrablással [190. § (1)–(4) bekezdés], emberkereskedelemmel [192. § (1)–(5) bekezdés], terrorcselekménnyel [314. § (1)–(2) bekezdés], terrorizmus finanszírozásával (318. §), jármű hatalomba kerítésével [320. § (1)–(2) bekezdés],**
- c) az a)–b) pontokban fel nem sorolt, életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekménnyel kapcsolatban követik el, vagy**
- d) hivatalos, külföldi hivatalos személy hivatali eljárása során, hivatali kötelessége megszegésével vagy közfeladatot ellátó személy eljárása során követi el.**

(4) A (2) bekezdést és a (3) bekezdés d) pontját kivéve nem büntethető, aki az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott bűnpártolást hozzátartozója érdekében követi el.

BŰNPÁRTOLÁS ÉS BŰNSEGÉLY ELHATÁROLÁSA

- **BH2008. 173. Nem bűnpártolást, hanem bűnsegélyt valósíthat meg a bűncselekmény elkövetőivel történt olyan előzetes megállapodás, amely a bűncselekményből származó előny biztosításában való közreműködésre irányul .**

Fogolyszökés

<p>Elkövetési magatartás, célzat</p>	<p>szökés a hatóság őrizetéből (nincs célzat)</p>	<p>bizonyos engedélyezett területek jogellenes, , célzatos (a kivonás szándékával történő) elhagyása</p>	<p>kötelezettség megszegésével , a kivonás célzatával történő vissza nem térés</p>
<p>Honnan</p>	<p>büntetőeljárás alatt, a szabadságvesztés vagy az elzárás során</p>	<p>a bűnügyi felügyelet súlyosabb, „házi őrizettel” járó formája körében elrendelt hely</p>	<p>a büntetés végrehajtása során -félbeszakításról -eltávozásról, -rövid tartalmú eltávozásról</p>
	<p>szabálysértési őrizet, vagy szabálysértési elzárás során</p>	<p>ideiglenes kiadatási illetve átadási bűnügyi felügyelet körében elrendelt hely</p>	<p>-kimaradásról</p>
		<p>reintegrációs őrizet kapcsán engedélyezett hely</p>	

A BÜNTETÉSEK, AZ INTÉZKEDÉSEK, EGYES KÉNYSZERINTÉZKEDÉSEK ÉS A SZABÁLYSÉRTÉSI ELZÁRÁS VÉGREHAJTÁSÁRÓL

116. § (1) Fontos okból - így különösen az elítélt személyi vagy családi körülményei, egészségi állapota miatt - a szabadságvesztés végrehajtása hivatalból vagy kérelemre **félbeszakítható**, erről

a) egy naptári évben harminc napig terjedő időtartamra a parancsnok,

b) egy naptári évben harmincegy naptól kilencven napig terjedő időtartamra az országos parancsnok,

c) a b) pontban szabályozottnál hosszabb időre a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter dönt.

180. § (1) **Eltávozás** kizárólag akkor engedélyezhető, ha az elítélt a szabadságvesztésből a büntetés egyharmadát letöltötte, és fegyházban legalább egy évet, börtönben legalább fél évet, fogházban legalább három hónapot kitöltött.

(2) Az eltávozás tartama évente fegyházban legfeljebb öt nap, börtönben legfeljebb tíz nap, fogházban és az átmeneti részlegen legfeljebb tizenöt nap. Ha az elítélt fizetett szabadsággal rendelkezik, az eltávozást a fizetett szabadságba be kell számítani.

179. § (1) **Kimaradás** annak az elítéltnek engedélyezhető, aki a szabadságvesztésből a büntetés egyharmadát letöltötte, és fegyházban legalább egy évet, börtönben legalább hat hónapot, fogházban legalább három hónapot kitöltött, vagy akit átmeneti részlegre helyeztek.

(2) A kimaradás tartama a huszonnégy órát nem haladhatja meg. A kimaradás idejére a bv. intézet parancsnoka - az elítélt letétben lévő pénze terhére - költőpénz kiadását

ÜGYVÉDI VISSZAÉLÉS

- Az ügyfél jogtalan hátrányát célzó
- kötelességszegés

Súlyosabb:
haszonszerzés végett

FOGLALKOZÁS JOGOSULATLAN GYAKORLÁSA

- Zugírászat (286.§)

(1) Aki jogosulatlanul és üzletszerűen ügyvédi, jogtanácsosi vagy közjegyzői tevékenységet végez, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a zugírászatot ügyvédi, jogtanácsosi vagy közjegyzői tevékenységre jogosultság színlelésével követik el.

- Kuruzslás (187.§)

- jogosulatlanul

- ellenszolgáltatásért

- vagy rendszeresen

- orvosi tevékenységet

- végez,

- Súlyosabb, ha színleli

- az egyébként legális

- tevékenységet

ÜZLETSZERŰSEG (ISMETLES)

459. § 28. PONT: ÜZLETSZERŰEN KÖVETI EL A BŰNCSELEKMÉNYT, AKI UGYANOLYAN, VAGY HASONLÓ JELLEGŰ BŰNCSELEKMÉNYEK ELKÖVETÉSE RÉVÉN RENDSZERES HASZONSZERZÉSRE TÖREKSZIK

▶ BKv 37.

- mikor halmazat, mikor egység)

Főszabály: halmazat

- A folytatólagosság,
 - Ha alaptényállási elem,
 - Folyamatos elkövetési magatartás
- azonban egységet teremt

▶ BKv 39.

- melyek a hasonló bűncselekmények

(pl. költségvetést károsító, vagyon elleni prostitúciós, korrupciós bűncselekmények)

ALAPFOGALMAK, JELLEMZŐK, MEGÍTÉLÉS

- * **Corruptio** (lat.) = rontás, romlás
corrumpo= megsértek, tönkretesznek,
megsemmisítnek, elcsúfítanak
- * **Minden nyelvben** megtalálhatóak az árnyalatai
(baksis, payola, payoff, Schmiergeld, bribe, speed money, tea money,
nálunk: kenőpénz, hálapénz, borraivaló, jutt...)
Mindig **két oldalt**, legalább átmeneti érdekezésséget feltételez
- * **Formái:** - *szintjeit* tekintve: politikai; igazgatási (hivatali); gazdasági
- *társadalmi megítélését* tekintve:
 - * a többség által elfogadott, elvárt társadalmi szokásokká vált formák (borraivaló),
 - * a többség által megtűrt formák (hálapénz) és
 - * a többség által elítélt formák (hivatali vesztegetés)- *üldözését* tekintve: kriminális (szűkebb), illetve azon kívüli
(politikai, fegyelmi, erkölcsi felelősséget felvető)

A LEGÁLTALÁNOSABB DEFINÍCIÓ

Szociológiai fogalom:

„A javak társadalmi elosztásának torzulása” – „a javak társadalmilag rögzített elosztás-rendjét egy, az elosztásért felelős személy valaki javára megsérti, s ezért a kedvezményezettől valamilyen ellenszolgáltatást kap vagy legalábbis vár cserébe.” (Hankiss)

Közgazdasági fogalom:

A közhivatalnokok a korlátozottan rendelkezésre álló közösségi források elosztása feletti befolyásukat egyéni érdekeik mentén materiális vagy immateriális előnyre cserélik.

Általános – a fentiekből leszűrt – fogalom:

- A korrupció egy közösség által delegált hatáskörrel, egyéni érdekek érvényesítése végett történő visszaélés
- Kölcsönösen, vagy viszontszolgáltatás fejében (reményében) nyújtott, gyakran függőséget, lekötelezettséget eredményező előnyök illegális rendszere.

A KRIMINÁLIS KORRUPCIÓ ***SZŰKEBB ÉS KONKRÉTABB:***

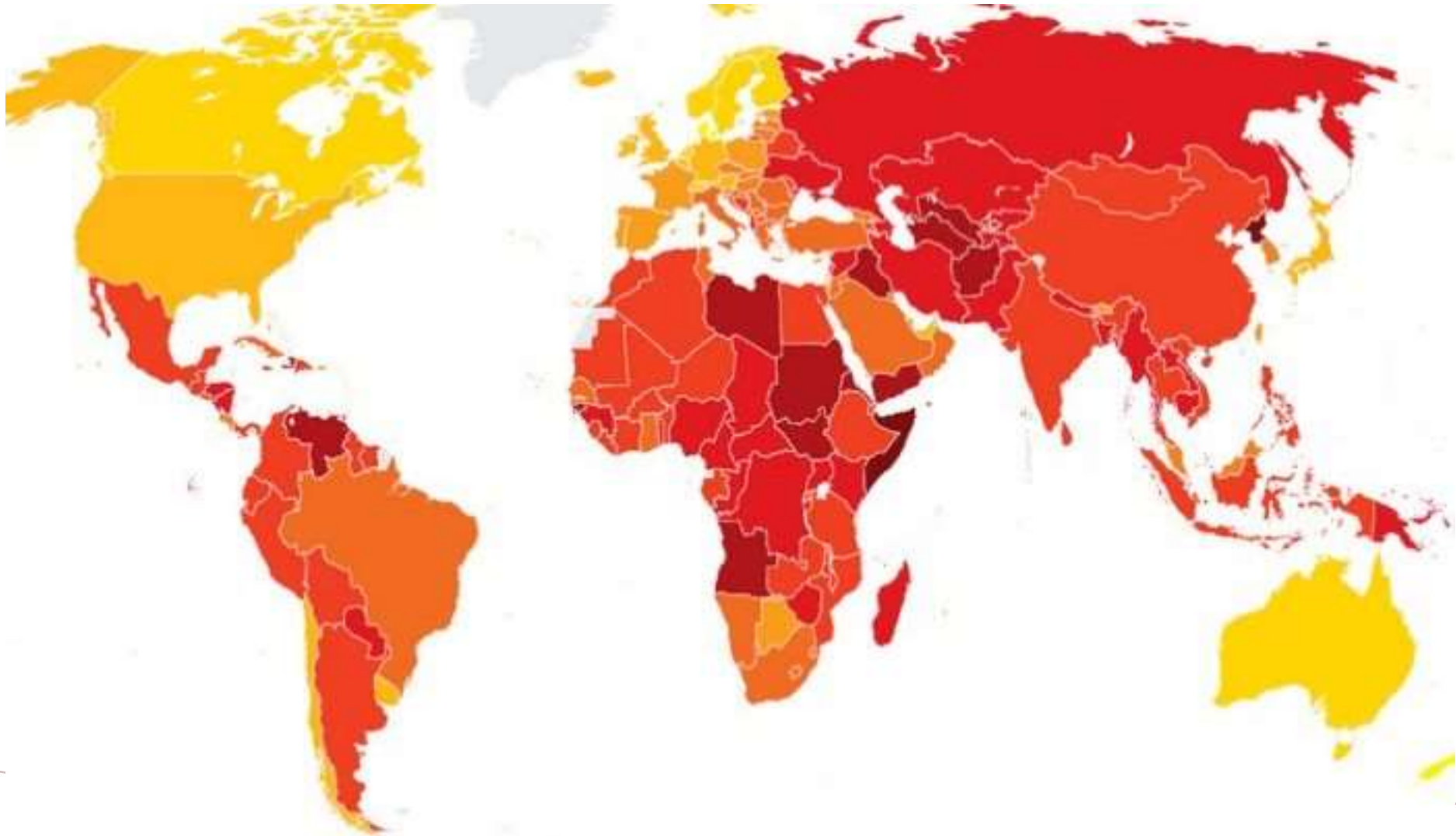
- Hivatali vagy gazdasági működéssel kapcsolatban adott, ígért, illetve kért, elfogadott előny.
- Ezt az általános meghatározást a bűncselekmény egyes alakzatai tovább konkretizálhatják, szűkíthetik.

Korrupció érzékelési index – CPI

- A Transparency International nemzetközi, független korrupcióellenes szervezet legismertebb terméke – általában több, párhuzamos felmérés eredménye
- A korrupció közhivatalnokok, gazdasági vezetők, civil szervezetek és állampolgárok csoportjai körében érzékelt mértéke alapján rangsorolja az országokat
- Évente jelenik meg (180 ország, 100 pont a legjobbnak, aztán arányosan csökken 0-ig)

GLOBALIS HELYZETKÉP

A MAI LISTA ELEJE ÉS VÉGE 2024

100 PONT A LEGJOBB, KÉKKEL A HELYEZÉS (1-180)

A LISTA ELEJE

- Dánia 90 (1.)
- Finnország 87 (2.)
- Új Zéland 85 (3.)
- Norvégia 84 (4.)
- Szingapur 83
- Svédország 82
- Németország 78 (9.)
- Ausztrália 75 (14.)
- Anglia, Ausztria, Franciaország 71.(20.)
- USA 69 (24.)

A LISTA MÁSODIK FELE

- Katar 58 (40.)
- Csehország 57 (41.)
- Szlovákia 54 (47.)
- Jordánia 47 Kína, Kuba 45
- Dél Afrika 43
- Románia 46, (63.)
- Bulgária 45 (67.)
- Magyarország . 42. (76.)
- Szerbia, Ukrajna 36 (104.)
- Törökország 34 (115.)
- Oroszország 26. (141.)
- Irak 23 (154.)
- Szíria 13, Szomália 11 (180.)

2012-2022 - A VÁLTOZÁS 10 ÉV ALATT

1. Észtország	64 68 69 70 70 71 73 74 75 74 74	+10
2. Litvánia	54 57 58 61 59 59 59 60 60 61 62	+8
3. Lettország	49 53 55 55 57 58 58 56 57 59 59	+10
4. Szlovénia	61 57 58 60 61 61 60 60 60 57 56	-5
5. Csehország	49 48 51 56 55 57 59 56 54 54 56	+7
6. Lengyelország	58 60 61 62 62 60 60 58 56 56 55	-3
7. Szlovákia	46 47 50 51 51 50 50 50 49 52 53	+7
8. Horvátország	46 48 48 51 49 49 48 47 47 47 50	+4
9. Románia	44 43 43 46 48 48 47 44 44 45 46	+2
10. Bulgária	41 41 43 41 41 43 42 43 44 42 43	+2
11. Magyarország	55 54 54 51 48 45 46 44 44 43 42	-13

PL. AUSZTRIÁBAN IS FIGYELEMBE VESZIK

Korruption im weltweiten Vergleich

Index 2020, Rangliste

Beste zehn Länder

1 Dänemark

1 Neuseeland

3 Finnland

3 Singapur

3 Schweden

3 Schweiz

7 Norwegen

8 Niederlande

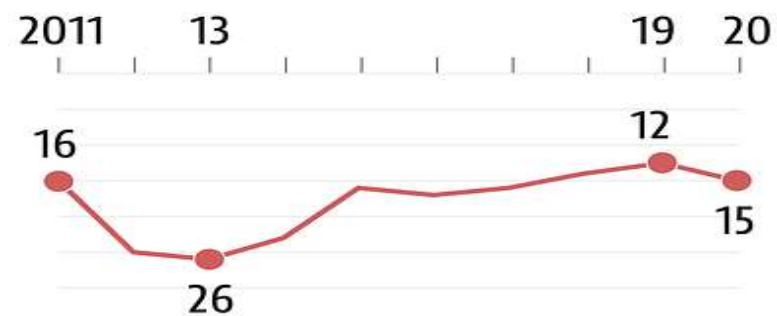
9 Deutschland

9 Luxemburg

Auswahl

15 Österreich

Platzierung seit 2011

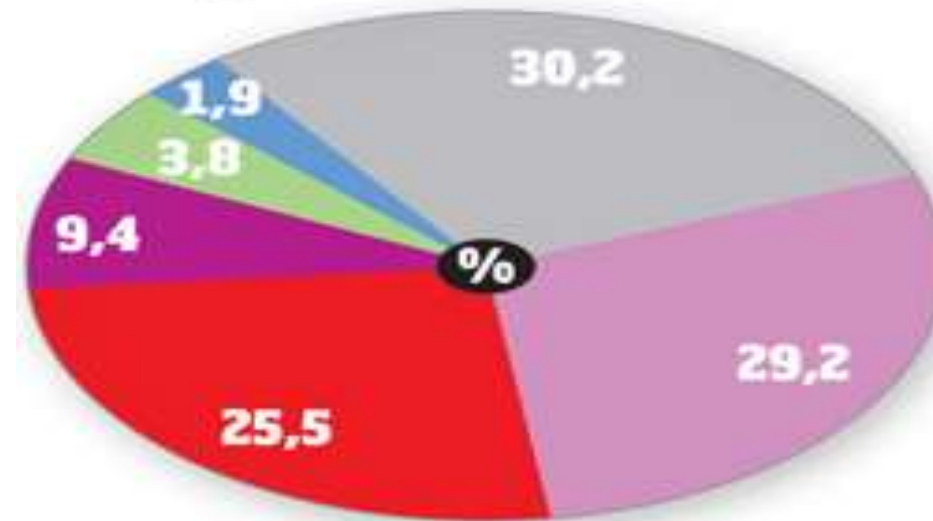

25 USA

78 China

179 Südsudan

Korrupciós esetek megoszlása

- Minisztériumok/országos hatáskörű szervezetek
- Rendőrség
- Önkormányzat
- Bíróság
- Egyéb ellenőrző appar. (közter. felügy., ÁNTSZ, stb.)
- APEH

* 105 vizsgált eset
Forrás: Budapesti Corvinus Egyetem Korrupciókutató-központ

KORRUPCIÓS BŰNCSELEKMÉNYEK ÉS ELÍTÉLTEK SZÁMA 2000.-TŐL

év	összes bűncselekmény	korrupciós bűncselekmény	korrupciós bűncselekmény miatt elítéltek
2000	466.000	650	239
2005	437.000	958	301
2010	447.000	482	234
2015	280.000	761	275
2016	291.000	984	351
2017	226.000	1123	254
2018	200.000	2046	250
2019	166.000	450	325
2020	162.000	2049	227

A BTK. RENDSZERE

- Gazdasági aktív (290. §) és passzív vesztegetés (Btk. 291. §),
- Hivatali aktív (Btk. 293. §) és passzív vesztegetés (Btk. 294. §)
- Bírósági (hatósági) aktív (295. §) és passzív vesztegetés (296. §)
- Vesztegetés feljelentésének elmulasztása (297. §)
- Befolyás vásárlása (Btk. 298. §)
- Befolyással üzérkedés (299. §)

A TILALMAZOTT MAGATARTÁSOK

a vesztegetéssel érintett személy	a passzív vesztegető büntetendő:	az aktív vesztegető büntetendő
hivatalos személy	<p>294. § JOGTALAN ELŐNYT KÉR, ELFOGAD, EGYETÉRT (súlyosabb, ha</p> <ul style="list-style-type: none"> - vezető. - kötelességét meg is szegi, - bünszövetségben vagy üzletszerűen) 	<p>ADOTT, ÍGÉRT JOGTALAN ELŐNNYEL BEFOLYÁSOLNI TÖREKSZIK 293 (1). § Súlyosabb, ha azért adja, hogy megszegje a kötelességét</p>
gazdálkodó szerv	<p>JOGTALAN ELŐNYT KÉR ELFOGAD EGYETÉRT 291. § súlyosabb, ha</p> <ul style="list-style-type: none"> - meg is szegi, - bünszövetségben vagy üzletszerűen, - önálló intézkedőként 	<p><u>KÖTELESSÉGSZEGÉSÉRT</u> AD , ÍGÉR 290. § (1) JOGTALAN ELŐNYT Súlyosabb ha</p> <ul style="list-style-type: none"> - önálló intézkedőnek adja, - bünszövetségben vagy üzletszerűen

GAZDÁLKODÓ SZERV FOGALMA

- Btk. (459. § (1) bek.8.) **Gazdálkodó szervezet**: a polgári perrendtartás szerinti gazdálkodó szervezeten kívül az a szervezet is, amelynek gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira a polgári perrendtartás szerint a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni;

Pp. 7. § 6. pont

- **gazdálkodó szervezet**: a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, az európai területi társulás, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az európai szövetkezet, a vízgazdálkodási társulat, az erdőbirtokossági társulat, a külföldi székhelyű vállalat magyarországi fióktelepe, az állami vállalat, az egyéb állami gazdálkodó szerv, az egyes jogi személyek vállalata, a közös vállalat, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda, az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár, az egyéni cég, továbbá az egyéni vállalkozó, emellett gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataiban az állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó egyéb jogi személy, a felsőoktatási intézmény, az egyesület, a köztestület, valamint az alapítvány

A lényeg: A gazdálkodó szervezet olyan elkülönülten gazdálkodó, jogilag szabályozott keretek között működő társulás, amely szükségleteket elégít ki.

A TILALMAK LÉNYEGI RENDSZERE

Minden elkövetési magatartás tilalmazott	Csak részben tilalmazott
Hivatali aktív es passzív vesztegetés esetében semmiféle előny nem adható, fogadható el.	A passzív gazdasági vesztegető <u>jogtalan</u> előnyt nem kérhet és fogadhat el. Az aktív gazdasági vesztegető csak <u>kötelezettségszegésért</u> nem <i>adhat és nem ígérhet</i> előnyt.

AZ „ELŐNY” FOGALMA, ALKALMASSÁGA

- Nem kizárólag „**vagyoni**”, bármely személyes vagy erkölcsi jellegű dotáció.
 - **Személyes** előny körébe tartozik pl.
 - a kereseti lehetőség biztosítása,
 - szaktanácsadóként való tényleges foglalkoztatás
 - kitüntetés, előléptetés, utaztatás, jutalom,
 - szexuális kapcsolat létesítése,
 - információ (pl. hivatali nyilvántartásokból)
- A gyakorlat azonban nem teljesen egységes:
 - „**Egyrészt:** „a hivatalos személy számára sem »szokásos mértékű« ajándék, sem »szóróajándék« nem létezhet, a működése során, azzal összefüggésben elfogadott minden ajándék előny, s mivel a jogszabályok a hivatalos személy megajándékozását tiltják, az ilyen előnyök formálisan jogellenesek (jogtalanok) ebből következően tényállásszerűek is.” (Nógrád m. Törvényszék B. 219/2005/33. számú ítélete)
 - **Másrészt:** „*Előnynek* csak az olyan előny minősül, amely jellegénél fogva alkalmas arra, hogy a hivatalos személyt a közérdek kárára befolyásolhatja, vagyis absztrakt módon alkalmasnak kell lennie arra, hogy a hivatalos személy működésére befolyásoló hatással lehessen. [...] Nem alkalmas az elenyészően jelentéktelen előny.

A „JOGTALANSÁG” KÉRDÉSE: „LEGÁLIS”BORRAVALÓ, ÜZLETKÖTŐI JUTALÉK,

- Mt. 52. §
- (2) A munkavállaló a munkáltató előzetes hozzájárulása nélkül harmadik személytől díjazást a munkaviszonyban végzett tevékenységére tekintettel nem fogadhat el, vagy nem köthet ki.
- (3) A munkavállalót munkaszerződés vagy munkaviszonyra vonatkozó szabály alapján megillető munkabért csökkenteni nem lehet arra tekintettel, hogy a munkavállaló a munkáltató előzetes hozzájárulásával a (2) bekezdésben meghatározott díjazásban részesült.
- (4) A (2) bekezdésben meghatározott díjazásnak minősül minden olyan vagyoni értékű szolgáltatás, amelyet harmadik személy a munkáltatót megillető szolgáltatáson felül a munkavállalónak nyújt.

A VEZETŐRE KITERJESZTETT FELELŐSSÉG KORRUPCIÓ KACSÁN

Hivatali vesztegetés [aktív]

- **293. § (4)** Az (1) bekezdés szerint büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, illetve ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított, a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy, ha a bűncselekményt a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy a gazdálkodó szervezet érdekében követi el, és felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettségének teljesítése a bűncselekmény elkövetését megakadályozhatta volna.

(5) Vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított, a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy, ha a (4) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el.

INTEGRITÁS HATÓSÁG (2022)

2022. ÉVI XXVII. TÖRVÉNY

*AZ EURÓPAI UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI FORRÁSOK
FELHASZNÁLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSÉRŐL*

Az Integritás Hatóság minden olyan esetben fellép, ahol a Hatóság álláspontja szerint valamely, az európai uniós források felhasználása vagy annak ellenőrzése körében feladat - és hatáskörrel rendelkező szervezet, ideértve a szerződéskötőt is, nem tette meg a szükséges lépéseket olyan csalás, összeférhetetlenség, korrupció és egyéb jogsértés vagy szabálytalanság megelőzésére, felderítésére és kijavítására, amely érinti az európai uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodását vagy az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy ennek komoly kockázata felmerül.

Az Integritás Hatóság hatáskörrel rendelkezik különösen az Európai Uniótól részben vagy egészben pénzügyi támogatásban részesülő tervezett, folyamatban lévő vagy korábbi intézkedések vagy projektek tekintetében.

KORRUPCIÓELLENES MUNKACSOPORT

- Az Integritás hatóság ,mellett működő 21 tagú konzultatív munkacsoport
- 10 állami (kormányzati) szerv
- 10 pályázat útján betöltött nem állami szervnél dolgozó személy

**1025/2024. (II. 14.) KORM. HATÁROZAT
A 2024–2025 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA SZÓLÓ KÖZÉPTÁVÚ NEMZETI
KORRUPCIÓELLENES STRATÉGIA, VALAMINT AZ ANNAK VÉGREHAJTÁSÁRA
VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSI TERV ELFOGADÁSÁRÓL**

- Átláthatóság
- Törvényhozási integritás
- Igazságügyi integritás
- A közsféra integritása
- Közbeszerzés, gazdasági verseny tisztasága
- Társadalmi integritás

PI. A Kormány felhívja a kultúráért és innovációért felelős minisztert, hogy a belügyminiszter bevonásával dolgozzon ki ajánlást a fiatal generáció szemléletformálása érdekében a korrupciómegelőzési ismeretek felsőoktatási tananyagba történő integrálására;

* Külföldi vesztegetés elleni fellépés

HÁLAPÉNZ

**A VITATOTT
ÉRTÉKELÉSTŐL AZ
EGYÉRTELMŰ
SZABÁLYOZÁSIG**

A (KORABBI BTK) MA MAR RESZBEN NEM AKTUALIS TILALMAI

a vesztegetéssel érintett személy	a passzív vesztegető büntetendő:	az aktív vesztegető büntetendő
hivatalos személy	250. § KÉR, ELFOGAD, EGYETÉRT	AD ÍGÉR 253. §
<u>önálló intézkedésre jogosult</u> gazdasági (kölségvetési) jogalany	252. §	<u>kötelességszegésért</u>
<u>nem önálló intézkedésre jogosult</u> gazdasági (kölségvetési) Jogalany (pl. orvos állami ellátásban)	KÉR , vagy <u>KÖTELESSÉGSZEGÉSÉRT ELFOGAD</u> (tehát nem volt büntethető ha nem kötelességszegésért fogadott el) 251. §	254. § (1) AD ÍGÉR
		254. § (2) (Nem büntethető, ha nem kötelességszegésért ad vagy ígér)

RÖVIDEN:

- A korábbi Btk orvos részéről csak a hálapénz kérését tiltotta, az elfogadását csak akkor, ha azt *kötelességszegésért* fogadta el.

Erre nyilván elvételre került sor.

Ez korábban „legalizálta a hálapénzt” mert csak a kérést tiltotta.

A HATÁLYOS TÖRVÉNY:

a vesztegetéssel érintett személy	a passzív vesztegető büntetendő:	az aktív vesztegető büntetendő
Hivatalos személyek	294. § jogtalan ELŐNYT KÉR, ELFOGAD, EGYETÉ RT	ADOTT, ÍGÉRT jogtalan ELŐNNYEL BEFOLYÁSOLNI TÖREKSZIK 293 (1). §
Gazdasági jogalanyok („állami” orvosok is)	MAI BTK: jogtalan előnyt KÉR ELFOGAD EGYETÉRT 291. § <u>KORÁBBI BTK:</u> KÉR, vagy <u>KÖTELESSÉGSZEGÉ- SÉRT ELFOGAD</u>	<u>KÖTELESSÉGSZEGÉSÉRT</u> AD , ÍGÉR 290. § (1) jogtalan ELŐNYT

EGY JOGELLENESSÉGET KIZÁRÓAN ÉRTELMEZHETŐ „ENGEDÉLY”

- Mt. 52. § (2) A munkavállaló a munkáltató előzetes hozzájárulása nélkül harmadik személytől díjazást a munkaviszonyban végzett tevékenységére tekintettel nem fogadhat el, vagy nem köthet ki.
- (4) A (2) bekezdésben meghatározott díjazásnak minősül minden olyan vagyoni értékű szolgáltatás, amelyet harmadik személy a munkáltatót megillető szolgáltatáson felül a munkavállalónak nyújt.
- Ezt sokan úgy értelmezték, hogy a munkáltató az elfogadást jogossá teheti.
A megoldás tehát így sem volt teljesen kielégítő.

A JELENLEGI KRIMINALIZÁLÁS

- Az egyértelműség érdekében orvosok esetében kimondták a hálapént elfogadásának „jogellenességét”,
páciensek esetében pedig aktív vesztegetésnek minősítették kifejezetten a hálapénz adását.

AZ ORVOS ESETÉBEN

(AZ EÜTV. MÓDOSÍTÁSÁVAL TEHÁT – „JOGELLENESSÉ” VÁLT)

- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény a következő alcímmel és 138/A. §-sal egészül ki:

138/A. § (1) Az egészségügyi dolgozó vagy az egészségügyben dolgozó az egészségügyi szolgáltatás nyújtása során [további rendelkezések szerint alatta vagy azt követően sem] jogszabályban vagy jogszabály alapján meghatározott térítési díjon felül az egészségügyi szolgáltatás nyújtásáért semmilyen pénzbeli, gazdasági szolgáltatás keretében nyújtott vagy természetbeni ellenszolgáltatást vagy egyéb előnyt nem kérhet, illetve nem fogadhat el.

(4) Az egészségügyi dolgozó vagy az egészségügyben dolgozó a szolgáltatás nyújtását követően egy alkalommal [további rendelkezések szerint tartós benntartózkodás során kéthavonta egyszer] elfogadhat a beteg vagy rá tekintettel más által ajándékként adott olyan tárgyat, amelynek értéke nem haladja meg a mindenkor minimálbér havi összegének 5%-át.

A BETEG ESETÉBEN A BTK. MÓDOSÍTÁSÁVAL TILTOTTÁ VÁLT

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 290. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

(6) Aki egészségügyi szolgáltatás nyújtásával összefüggésben egészségügyi dolgozónak, egészségügyben dolgozónak vagy ezekre tekintettel másnak az egészségügyről szóló törvényben meghatározottak szerint jogtalan előnyt ad vagy ígér, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A Btk. 291. § -a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

(6) E § alkalmazásában az egészségügyi szolgáltatással összefüggésben jogtalan előnynek minősül az egészségügyről szóló törvényben meghatározottak szerinti jogtalan előny

(a minimálbér max 5 %-ának értékét kitevő tárgy – kb. 13.000.-Ft)

A MINIMÁLBÉR 2024-BEN

- Bruttó 266.800.- Ft
- (nettó 177.400.- Ft)

- A bruttó összeget alapul véve ez
- 13.400.- Ft max. értékű ajándékot jelent.

A NEMZETI VÉDELMI SZOLGÁLAT ADATAI (2021 MÁRCIUSÁTÓL)

- A Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ) 105 ügyben 250 ügyben kezdeményezett eljárást az egészségügy területén, amelyek közül 75 ügyben tettek feljelentést bűncselekmények gyanúja miatt.
- 2022-ben 11, 2023-ban 10 olyan ügyben történt feljelentés, ahol – 10 és 800 ezer forint közötti összegű – hálapénz átadása történt.

**HIVATALI
BŰNCSELEKMÉNYEK
HIVATALOS SZEMÉLY
ELLENI
BŰNCSELEKMÉNYEK**

BTK. 301-309. §

310-313. §

HIVATALOS SZEMÉLYEK KÖRE (459. § (1)

11.)

a) a köztársasági elnök,

b) az országgyűlési képviselő és a Magyarországon megválasztott európai parlamenti képviselő,

c) az alkotmánybíró,

d) a miniszterelnök, a miniszter, az államtitkár, a közigazgatási államtitkár, a helyettes államtitkár és a kormány megbízott,

e) a bíró, az ügyész és a választottbíró,

f) az alapvető jogok biztosa és helyettese,

g) a közjegyző és a közjegyzőhelyettes,

h) az önálló bírósági végrehajtó, az önálló bírósági végrehajtó-helyettes és a végrehajtói kézbesítésre felhatalmazott önálló bírósági végrehajtó jelölt,

i) a helyi önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati képviselő-testület tagja,

j) a Magyar Honvédség állományilletékes parancsnoka, és a hajó vagy a légi jármű parancsnoka, ha a nyomozó hatóságra vonatkozó rendelkezések alkalmazására jogosult,

k) az Alkotmánybíróságnál, a Köztársasági Elnök Hivatalánál, az Országgyűlés Hivatalánál, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalánál, a Magyar Nemzeti Banknál, az Állami Számvevőszéknél, bíróságnál, ügyészségnél, minisztériumnál, autonóm államigazgatási szervnél, kormányhivatalnál, központi hivatalnál, önálló szabályozó szervnél, rendvédelmi szervnél, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatnál, az Országgyűlési Őrségnél, fővárosi vagy megyei kormányhivatalnál, önkormányzati igazgatási szervnél, megyei intézményfenntartó központnál vagy köztisztviselőnél közhatalmi feladatot ellátó vagy szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szerv rendeltetésszerű működéséhez tartozik

FONTOSABB KÖZFELADATOT ELLÁTÓ SZEMÉLYEK KÖRE

459. § (1). 12. PONT – RÉSZLET – KIEGÉSZÜLT!

a) katona

b) a polgári védelem alkalmazottja

c) a polgárőr,

d) egyházi személy,

e) a bírósági vagy más hatósági eljárásban a védő, a jogi képviselő, a szakértő

f) az egészségügyi dolgozó

g) mentős

h) tűzoltó

i) pedagógus

j) gyermekvédő

K-m) erdész, vadász, vadőr, halőr

n) vonat, közforgalmú villamos, busz, trolis, METRO vezetője

ellenőre, jegyvizsgálója

o) postás

• p) iskolaőr

• q) fegyveres biztonsági őr

• r) parkolóőr

• (2020. LXXIV. tv.)

ISMÉTLÉS – FIGYELEMFELHÍVÁS!

- **A gyermekkor (mint büntethetőséget kizáró ok az Általános részben)**
- **16. §*** Nem büntethető, aki a büntetendő cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötte be, kivéve
 - a) az emberölés [160. § (1)-(2) bekezdés],
 - b) az erős felindulásban elkövetett emberölés (161. §),
 - c) a testi sértés [164. § (8) bekezdés],
 - d) a hivatalos személy elleni erőszak [310. § (1)-(3) bekezdés],
 - e) a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak [311. §, ha a 310. § (1)-(3) bekezdése szerint minősül],
 - f) a hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak [312. §, ha a 310. § (1)-(3) bekezdése szerint minősül],
 - g) a terrorcselekmény [314. § (1)-(2) bekezdés],
 - h) a rablás [365. § (1)-(4) bekezdés], és
 - i) a kifosztás [366. § (2)-(3) bekezdés]
- elkövetőjét, ha a bűncselekmény elkövetésekor a tizenkettedik életévét betöltötte, és az elkövetéskor rendelkezett a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.

ISMERTTÉ VÁLT HIVATALI BŰNCSELEKMÉNYEK

év	Bántalmazás hivatalos eljárásban	Kényszer-vallatás	jogellenes Fogvartatás	hivatali visszaélés	összes hivatali
2018	33	6	2	249	316
2019	17	2	0	1468	1507
2020	25	1	1	328	370
2021	20	3	1	295	339
2022	36	4	1	105	175

*BÁNTALMAZÁS
HIVATALOS
ELJÁRÁSBAN*

BÁNTALMAZÁS HIVATALOS ELJÁRÁSBAN

301. § (1) Az a hivatalos személy, aki eljárása során mást tetteleg bántalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) Aki bántalmazás hivatalos eljárásban bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádirat benyújtásáig a hatóság előtt feltárja.

**UGYANÚGY KÖZFELADAT ELLÁTÁSA SORÁN
IS (302. §) – kivéve orvos, pedagógus**

A STRASBOURGI GYAKORLAT

- *Kmetty Magyarország elleni ügye (2003)*

A kérelmező, Kmetty Á. szerint előállítása során, 1998 decemberében több rendőr folyamatosan bántalmazta őt, a helyszínen, a rendőrségi gépkocsiban, végül a rendőrség épületében is.

Az ítélet szerint nem lehetett egyértelműen kizárni, hogy a panaszos sérülései ellenállása jogszerű leküzdése során keletkeztek, s ezért valóban kínzás áldozatának tekinthető.

Mégis megállapították, hogy a magyar hatóságok megsértették az embertelen és megalázó bánásmód tilalmára vonatkozó előírást, mert a panaszt nem kellő alapossggal vizsgálták ki. Azáltal pl. hogy a rendőröket vagy a sérülések tényét rögzítő orvost a nyomozás során ki sem hallgatták, s a szakértői vizsgálat sem volt teljes, a kérelmezőt megfosztották jogai megfelelő érvényesítésének lehetőségétől.

KÉNYSZERVALLATÁS

303. § (1) Az a hivatalos személy, aki annak érdekében, hogy más vallomást vagy nyilatkozatot tegyen, illetve ne tegyen, erőszakot, fenyegetést, vagy más hasonló módszert alkalmaz, bűntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

- (2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.
- (3) Aki a kényszervallatásra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádirat benyújtásáig a hatóság előtt feltárja.

„MÁS HASONLÓ MÓDSZER” FOGALMA

„A vallomás kicsikarása céljából alkalmazott törvénysértő módszerek, fizikai kényszereszközök igénybe vételén kívül számos más kihallgatási metódussal is megvalósíthatók. Ezek függnek az ügy jellegétől, összefüggésben lehetnek az eljárás alá vont személy értelmi képességeivel, szellemi felkészültségével, élettapasztalatával, sőt életkorával is. Nyilvánvaló ugyanis hogy szellemileg elmaradott, könnyen befolyásolható vagy tapasztalatlan, gyermekkorú, fiatalkorú személyekkel szemben már olyan csekélyebb hatású törvényellenes eszköz is alkalmas lehet valótlan vallomás kicsikarására, amely másnál esetleg nem érné el a célját. Az ilyen személyek akarata már testi kényszer nélkül, erőteljes fellépéssel és különböző hátrányok agresszív kilátásba helyezésével is könnyebben megtörhető, és ezek másoknál kisebb ráhatással is rávehetők olyan bűncselekmény beismerésére, melyet nem is valósítottak meg.”

BH1978.132.

JOGELLENES FOGVATARTÁS

304. § (1) Az a hivatalos személy, aki eljárása során más személyi szabadságától jogellenesen megfoszt, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a jogellenes fogvatartást

- a) aljas indokból vagy célból,
- b) a sértett sanyargatásával vagy
- c) súlyos következményt okozva követik el.

A „JOGOS” FOGVATARTÁS ESETEI

*Előállítás (Rendőrségi tv.)

Rtv.33. § (3) A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedéskezdetétől kell számítani. *(határozat és panaszjog nélkül)*

* Ezt követően szabálysértési vagy bűnügyi őrizet
(**72** [az AB által elutasított 120] **óra**, *határozattal, panaszjog mellett*)
előzetes letartóztatás (1 hónap-hosszabbítható)

HIVATALI VISSZAÉLÉS

305. § Az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen

a) hivatali kötelességét megszegi,

b) hivatali hatáskörét túllépi, vagy

c) hivatali helyzetével egyébként visszaél,

bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**UGYANÚGY KÖZFELADAT ESETÉN IS (306. §) – kivéve orvos,
pedagógus**

A KÚRIA 5/2018. BJE DÖNTÉSE

- Azokban az esetekben, amikor a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 459. § (1) bekezdés 12. pontjában felsorolt személyekre vonatkozó háttérjogszabály a közfeladati jellegű csupán a büntetőjogi védelem szempontjából biztosítja [orvos, egészségügyi dolgozó, pedagógus, nevelő], a közfeladatot ellátó személy nem lehet tette a Btk. 302. §-a szerinti közfeladatot ellátó személy eljárása során elkövetett bántalmazás büntettének és a Btk. 306. §-a szerinti közfeladati helyzettel visszaélés büntettének.

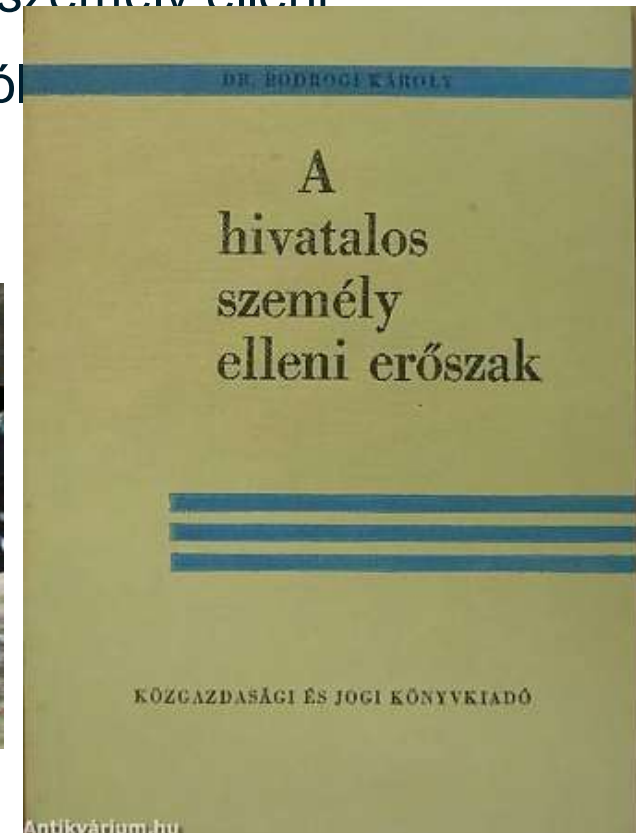
*HIVATALOS SZEMÉLY
ELLENI ERŐSZAK*

Tóth Mihály

HIVATALOS SZEMÉLY ELLENI ERŐSZAK

2009: 582
2010: 631
2011: 515
2012: 471
2013: 486
2014: 518
2015: 420
2016: 387
2017: 366
2018: 292
2019: 158
2020: 230
2021: 235
2022: 292

- Százezer lakosra összesen kb. 2200 bűncselekmény jut, hivatalos személy elleni erőszakból kb. 5.

A HATÁLYOS TÉNYÁLLÁS

310. § (1) Aki hivatalos vagy külföldi hivatalos személyt

- a) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz,
- b) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel intézkedésre kényszerít, vagy
- c) eljárása alatt, illetve emiatt bántalmaz,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a hivatalos személy elleni erőszakot csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott csoport szervezője vagy vezetője öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki hivatalos személy elleni erőszak elkövetésére irányuló csoportban részt vesz, vétség miatt két évig, a csoport szervezője és vezetője büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki hivatalos személyt vagy külföldi hivatalos személyt az eljárása miatt bántalmaz, az (1)-(4) bekezdés szerint büntetendő akkor is, ha a bántalmazott a bűncselekmény elkövetésekor már nem hivatalos személy vagy nem külföldi hivatalos személy.

(6) Aki hivatalos személy elleni erőszakra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(7) Nem büntethető a (4) bekezdés alapján a csoport résztvevője, ha a csoportot önként vagy a hatóság felhívására elhagyja.

AZ ALANY „ÁLTALÁNOS” (HIVATALOS SZEMÉLY IS ELKÖVETHETI)

- **19. BK vélemény** a kölcsönösen elkövetett hivatalos személy elleni erőszakról
- Az elkövetővel ugyanazon szervezeten belül működő hivatalos személy sérelmére a kölcsönös vagy együttes hivatali eljárásuk alatt vagy ahhoz kapcsolódva is elkövethető a 2012. évi C. törvény 310. §-ában meghatározott hivatalos személy elleni erőszak.

„...nem zárhatja ki az említett bűncselekmény megállapítását az, hogy az elkövető maga is hivatalos személy, akár ugyanazon szervezeten belül működik a sértettel, akár a Btk. 459. § (1) bekezdésének 11. pontja más alpontja alapján minősül hivatalos személynek, és a cselekményt kölcsönös vagy együttes hivatali eljárásuk során, vagy ahhoz kapcsolódva követte el.”

EGYES TÉNYÁLLÁSI ELEMELK ÉRTELMEZÉSE:

- akadályozás,
 - intézkedésre kényszerítés,
 - bántalmazás
-
- eljárás „alatt”, illetve „miatt”
 - jogszerű és jogszerűtlen eljárás

30/2012. BÜNTETŐ ELVI DÖNTÉS

- Az eljárásban **akadályozással** megvalósított hivatalos személy elleni erőszak bűntette miatt a hivatalos személy intézkedésének jogszerűtlensége a bűnösség megállapítását csak akkor zárhatja ki, ha az minden mérlegelés szükségessége nélkül félreérthetetlen és kétségtelen.

EGYSÉG-TÖBBSÉG

- 8/2007. BK vélemény: Ha a hivatalos személy elleni erőszakot (1978. évi IV. törvény 229. §) több hivatalos vagy külföldi hivatalos személy ellen, azoknak egységes eljárása keretében követik el, a cselekmény nem válik több bűncselekménnyé. A konkrét hatósági eljárás egysége a bűnhalmazat megállapítását ilyen esetben kizárja.

FELFEGYVERKEZVE ELKÖVETÉS

- 24/2007. BK vélemény: A hivatalos személy elleni erőszak akkor minősül felfegyverkezve elkövetettként, ha az elkövető az élet kioltására alkalmas eszközt a bűncselekmény elkövetésekor magánál tartja annak érdekében, hogy azt szükség esetén felhasználja - függetlenül attól, hogy a hivatalos vagy a külföldi hivatalos személynek az elkövető felfegyverkezett voltáról tudomása van-e vagy sem.

Hatályos szöveg	Egyértelműbb megfogalmazás (lenne)
Felfegyverkezve követi el a bűncselekményt, aki az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt tart magánál."	Felfegyverkezve követi el a bűncselekményt, aki - az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében élet kioltására alkalmas eszközt használ, vagy - élet kioltására alkalmas eszközt ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében vesz magához.

NÉHÁNY TOVÁBBI FONTOSABB DÖNTÉS

- **BH1999. 437. I.** A hivatalos személy elleni erőszak büntette megvalósul, ha az elkövető - akár közvetlen, akár közvetett formában - aktívan ellenszegülve, testi erő kifejtéssel gátolja, nehezíti, vagyis akadályozza a hivatalos személyt a jogszerű intézkedés megtételében.
- **BH1995. 620. II.** A hivatalos személyt nemcsak a szó szoros értelmében vett közhatalmi tevékenységének a kifejtése során illeti meg a fokozott büntetőjogi védelem, hanem általában a szolgálat (munkaideje) alatt, amikor felkészül, illetve készenlétben áll az esetleges intézkedésre, és az ellene irányuló - erőszakkal vagy fenyegetéssel történő - ráhatás akadályozza a tervezett vagy szükségessé váló intézkedés megtételét
- **BH1993. 590. I.** A közúti veszélyeztetés büntette és a hivatalos személy elleni erőszak büntette bűnhalmazatban megállapításának van helye, ha a gépjárművel haladó terhelt az őt megállásra felszólító rendőr utasítását figyelmen kívül hagyva a járművével úgy hajt felé, hogy a rendőr az elütését csak az árokba ugrásával tudja elhárítani

SZABÁLYSÉRTÉS (2012. II. TV. – RENDZAVARÁS)

169. § (1) Aki

a) verekszik, továbbá aki mászt verekedésre felhív,

b) rendzavarás vagy garázdaság esetén a hatóság vagy az eljáró hivatalos személy intézkedésével szemben engedetlenséget tanúsít,

c) a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vagy a sportrendezvények biztonságáról szóló kormányrendelet hatálya alá tartozó sportrendezvényen az arcát olyan módon eltakarva jelenik meg vagy tartózkodik, amely alkalmas arra, hogy megghiúsítsa a személyének a hatóság vagy az eljáró hivatalos személy által történő azonosítását,

szabálysértést követ el.

(2) Aki nyilvános rendezvényen

a) lőfegyvert vagy robbanóanyagot, illetve az élet kioltására vagy testi sértés okozására alkalmas eszközt tartva magánál jelenik meg,

b) a rendező szerv, illetve a rendőrség biztonságra vonatkozó felhívásának, rendelkezésének nem tesz eleget,

szabálysértést követ el.

(3) E § alkalmazásában nyilvános rendezvény: a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény, továbbá az olyan rendezvény, amely mindenki számára azonos feltételek mellett nyitva áll.

Közbiztonság elleni bűncselekmények

Btk. XXX. Fejezet

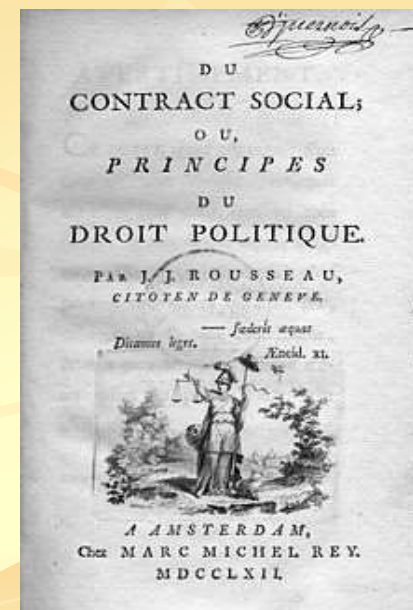
Tóth Mihály

A közbiztonság fogalma, gyökerei

- A közbiztonság olyan társadalmi közeg, amelyben az egyének egymáshoz és a közösséghez való viszonyát kölcsönös jogok és kötelezettségek egyensúlyán alapuló, írott és íratlan szabályok rendszere, s ennek tiszteletben tartása határozza meg.

- Találnunk kell oly társadalmi alkatot, mely egész közös erejével védi és őrzi minden egyes tagjának személyét és vagyonát; de amelyben minden egyes, habár egyesül a többivel, csakis önmagánbak engedelmeskedik s ép oly szabad marad, mint azelőtt volt.”

(Rousseau 1762)

A fejezet rendszere: 10 bűncselekmény

- Terrorizmussal kapcsolatos bűncselekmények
- Közveszélyt okozó bűncselekmények
- Lőfegyverrel, robbanóanyaggal kapcsolatos bűncselekmények

2001. szeptember 11.

2002 június- ET kerethatározat

- A Tanács kerethatározata (2002. június 13.) a terrorizmus elleni küzdelemről (2002/475/IB)
- (1) Az Európai Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás egyetemes értékei, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása alapján áll. A demokrácia és a jogállamiság – tagállamai által közösen vallott – elvein alapul.
- (2) A terrorizmus ezen elvek egyik legsúlyosabb megsértése. [...] veszélyezteti a demokráciát, az emberi jogok szabad gyakorlását, valamint a társadalmi és gazdasági fejlődést.

A kerethatározat érdemi rendelkezései

- Minden tagállamnak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy egyes súlyos, szándékos bűncselekményeket, amelyek az elkövetés módjára, avagy körülményeire tekintettel az államot, vagy nemzetközi szervezetet súlyosan károsíthatnak, terrorcselekményként büntessék, ha azokat azzal a céllal követik el, hogy
 - a lakosságot súlyosan megfélemlítsék;
 - hatóságot vagy nemzetközi szervezetet, jogellenesen tevésre vagy nem-tevésre kényszerítsenek;
 - az állam, vagy nemzetközi szervezet alkotmányos, gazdasági vagy szociális rendjét veszélyeztessék, vagy megdöntsék.

A kerethatározat fel is sorolja az említett cézzal elkövetett, jellemzőnek vélt bűncselekményeket. A legfontosabbak:

- a) halált okozó élet, vagy testi épség elleni bűncselekmények;
- b) emberrablás vagy túszejtés;
- c) légi, vízi, vagy egyéb tömegközlekedési, illetve áruszállító eszköz elfoglalása;
- d) lőfegyver, robbanóanyag, illetve robbantószer, atomfegyver, biológiai fegyver és kémiai fegyver előállítás, tartása, megszerzése, szállítása, raktározása, illetve felhasználása;
- e) a közveszély-okozás;
- f) a felsorolt bűncselekmények elkövetésével való fenyegetés

A hatályos terrorcselekmény szerkezete

1. Súlyos bűncselekmények célzatos elkövetése – (1) bek.

A bűncselekmények:

A (4) bekezdés felsorolja:

- *személy elleni erőszakos*
(pl. emberölés, testi sértés)
- *közveszélyt okozó*
(pl. közveszélyokozás,
közlekedés biztonsága ell. bcs.)
- *fegyverrel kapcsolatos*
(pl. lőfegyverrel visszaélés,
fegyvercsempészet)
bűncselekmények,

a célzat:

- (1) bek. a) pont: az állam-kényszerítése
- (1) bek. b) pont a lakosság megfélemlítése
- (1) bek. c) pont más állam rendjének megváltoztatása, megzavarása

A hazai „terrorcselekmények” nem egyeznek a közfelfogással, jellemzően sajátos személyes motivációjú „államzsarolások”

■ **BH 1999.439 : a terrorcselekmény**

büntettét valósítja meg az az elkövető, aki a volt élettársát és annak a leányát féltékenységtől motiváltan – megfosztja a személyi szabadságuktól, és a szabadon bocsátásukat a rendőrséghez intézett anyagi követelés teljesítésétől teszi függővé.

2. A tradicionális államzsarolás (jelentős anyagi javak hatalomba kerítése és követelés) – (2) bek.

3. Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki

a) az (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott terrorcselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna, és

b) tevékenységét a hatóság előtt felfedi,

ha ezzel közreműködik a bűncselekmény következményeinek megakadályozásában vagy enyhítésében, további elkövetők felderítésében, illetve további bűncselekmények megakadályozásában. – **(3) bek.**

4. Előkészület

315. § (1) Aki terrorcselekmény előkészületét követi el, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az előkészületet terrorcselekmény terrorista csoportban történő elkövetése érdekében valósítja meg, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Nem büntethető, aki az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

5. Fenyegetés viszonylag újabb módosítás! – 2016. LXIX.tv.

316. § Aki

a) terrorcselekmény elkövetésével fenyeget, vagy

b) terrorista csoporthoz csatlakozás céljából Magyarország területéről kiutazik vagy azon átutazik,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

6. Terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása

317. § Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy terrorcselekmény elkövetése készül, és erről a hatóságnak, mihelyt teheti, nem tesz feljelentést, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő

7. Terrorista csoport fogalma (értelmező rendelkezés)

319. § A 315. és a 318. § alkalmazásában terrorista csoport --a három vagy több személyből álló,
-hosszabb időre szervezett,
-összehangoltan **hierarchikusan, konspiratíván** működő,
-csoport,
amelynek célja terrorcselekmény elkövetése.

(Ismételjük át a többes elkövetési alakzatokat ! -
társtetteség, csoportos elkövetés, bűnszövetség,
bűnszervezet, terrorista csoport)

12. év és bűnözés - terrorizmus

- **16. §** Nem büntethető, aki a büntetendő cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötte be, kivéve az emberölés [160. § (1)-(2) bekezdés], az erős felindulásban elkövetett emberölés (161. §), a testi sértés [164. § (8) bekezdés], **a terrorcselekmény [314. § (1)-(4) bekezdés]**, a rablás [365. § (1)-(4) bekezdés] és a kifosztás [366. § (2)-(3) bekezdés] elkövetőjét, ha a bűncselekmény elkövetésekor a tizenkettedik életévét betöltötte, és az elkövetéskor rendelkezett a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.
- Ez 2020 szeptemberétől kiegészült
 - A hivatalos személy elleni erőszakkal
 - A közfeladatot ellátó személy elleni erőszakkal és
 - Az őket támogatók elleni erőszakkal is !

Néhány értelmezési kérdés

- „A terrorcselekmény abbahagyása” (314. § (3) a) pont)
 - nem azonos az önkéntes elállással! – akkor is megállapítható, ha a „túsz tárgyalások” eredménye (BH 1993.597)
- „súlyos következmény” fogalma
 - A törvényszövegben megjelölt „súlyos következmény” nem azonos a túsz ejtés folytán kialakult, és egyébként valóban súlyos helyzettel, hanem az elkövető jogellenes követelésének teljesítéséhez vagy a teljesítés megtagadása folytán a fenyegetésbevéáltásához kapcsolódik. (BH 2003.227.)

Jármű hatalomba kerítése (320. §)

- 1971-től csak „légi jármű”
- 2003-tól a védett tárgyak köre kibővült.

Az egyes járművek fogalmát

- a légi közlekedésről (1995. XCVII.),
- a vasúti közlekedésről (2005. CLXXXIII.),
- a vízi közlekedésről (2000. XLII.) szóló törvények és
- a KRESZ függeléke határozza meg.

Jármű hatalomba kerítése

- **320. § (1)** Aki légi jármű, tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű ellenőrzését erőszakkal, fenyegetéssel, illetve másnak öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotát előidézve magához ragadja, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
 - (2) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.
 - (3) Aki jármű hatalomba kerítésére irányuló előkészületet követ el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
 - (4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a bűncselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna.

Az értelmezéshez:

- Matriális bűncselekmény,
- Célzatos bűncselekmény, az „ellenőrzés megszerzése” csak egyenes szándékkal történhet (burkolt célzat)
- A minősített esetben írt eredményre (amely felöllelheti több ember halálát is) szándékosság és gondatlanság is kiterjedhet.

Bűnszervezetben részvétel (321. §)

- A bűncselekmény nem vizsgakérdés, de a fogalom igen! -

459. § 1. bűnszervezet:

- három vagy több személyből álló,
- hosszabb időre szervezett, hierarchikus
- konspiratíván, összehangoltan működő
- csoport,
- amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

A Kúria Büntető Kollégiuma a 2019. október 10. napján tartott tanácselnöki értekezleten értelmezte a megváltozott bűnszervezet-fogalmat.

(ez igyekszik a módosítás tényleges jelentőségét csökkenteni)

- Mivel a törvény nem tartalmaz a „hierarchikusan szervezett” és a „konspiratíván működő” fogalmi ismérvekhez értelmezést, ezért az a bíróságok feladata.
- Minden egyes tényállás esetén a bíróság vizsgálja a bűnszervezetben elkövetés meglétét, és ennek lényege mindig az alanyi oldal vizsgálata, miszerint a terhelt tudatát át kell fognia annak, hogy az általa elkövetett bűncselekményt bűnszervezetben valósítják meg.
- A fogalom megváltozása nem jelenti szükségképpen a jogalkalmazói újragondolást. Ezt azzal támasztja alá, hogy a Kúria egyetértett a Legfőbb Ügyészség álláspontjával, mely szerint már egy résztvevő szervezői, koordináló és irányító szerepét alátámasztó adat megléte is olyan alá-fölérendeltségi viszonyt jelenthet, amely megalapozhatja az új definíció szerint is a bűnszervezet megállapítását. Így a hierarchikus szervezettségnek nem feltétele, hogy a bűnszervezet összes résztvevője a szervezet hierarchiájában elhelyezett legyen. A konspiratív működés a Kúria szerint valójában a korábbi fogalom összehangolt működési ismérével egyezőnek tekinthető, abban az esetben, ha a bűnszervezet tevékenysége a külvilág elől rejtve valósul meg az egyes cselekményekhez kapcsolódó személyek összehangolt tevékenységével.

„Szövetség” és „szervezet”

bűnszövetség	bűnszervezet
Legalább két fő	Legalább három fő
szervezett	Összehangolt, hierarchikus
nem feltétlenül tartós (elegendő de szükséges is legalább két bűncselekmény elkövetésében megállapodni)	Tartós, konspiratív (meghatározatlan számú, de kettőnél biztosan több bűncselekményben „bűnözésben” állapodnak meg)
Megállapításának feltétele konkrét tett (Legalább egy kísérlet)	Megállapításához elegendő a cél (Konkrét bűncselekmény nem is szükséges)
A bűncselekmény súlya közömbös, DE	Csak 5 évi fenyegetettséget elérő
Csak ott jöhet szóba, ahol a különös részben minősítő körülmény	Bármely szándékos (5 évi fenyegetettséget elérő) tett esetén általános részi következmények

Bűncselekmény bünszervezetben történő elkövetésének következményei

- A büntetési tétel felső határa kétszeresére emelkedik,
- Kitiltás alkalmazható,
- 2 év fölött fegyház,
- Feltételes szabadság kizárt,
- Felfüggesztés kizárt,
- Mediáció kizárt,
- Elkobzás méltányosságból nem mellőzhető,
- Vagyon bűnösségének vélelmezése vagyonelkobzásnál

A bűnszervezetben részvétel tényállása:

(kérdés, ez feltételez-e már meglévő szervezetet, vagy annak létrehozását is felöleli)

321. § (1) Aki bűncselekmény bűnszervezetben történő elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, illetőleg a bűnszervezet tevékenységét egyéb módon támogatja, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Bűnszervezetben részvétel miatt nem büntethető, aki a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Helyesebb lenne így:

Aki

- a) bűnszervezet létrehozására,
- b) bűnszervezet keretében bűncselekmény elkövetésére

felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges, vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, illetőleg a bűnszervezet tevékenységét egyéb módon támogatja...

Közveszély okozása (322. §)

Közveszély: meghatározatlan számú, vagy nagyszámú meghatározott számú személy illetve jelentős anyagi javak sérelmének reális lehetősége

Közveszély okozása

- 322. § (1) Aki anyag vagy energia pusztító hatásának kiváltásával közveszélyt idéz elő, vagy a közveszély elhárítását, illetve következményeinek enyhítését akadályozza, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**
- (2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt**
- a) csoportosan,**
 - a) különösen nagy, vagy ezt meghaladó kárt okozva, vagy**
 - c) bűnszövetségben követik el.**
- (3) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.**
- (4) Aki közveszély okozásra irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**
- (5) Aki a közveszély okozását gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy, vagy ezt meghaladó kár esetén öt évig, halál okozása esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**
- (5) (6) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a közveszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.**

Közveszélyokozás és emberölés

- Szándékos közveszély + gondatlan ölés =
(3) bek. minősített eset
- Szándékos közvesz. + szándékos ölés(ek)=
közveszélyokozás
alapesete és emberölés
(alap ill. min. esete)
- Gondatlan közveszély + gondatlan emberölés=
(5) bek. minősített eset
- Szándékos ölés(ek) + Gondatlan közveszély =
halmazat, de a sok ember
életét veszélyeztető
módon való
emberöléssel nem!

**Közérdekű
üzem
működésének
megzavarása
(323. §)**

- **323. § (1)** Aki közérdekű üzem működését jelentős mértékben megzavarja, bűntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

 - a) csoportosan,
 - b) bűnszövetségben vagy
 - c) különösen nagy kárt okozva

követik el.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

 - a) fegyveresen,
 - b) felfegyverkezve vagy
 - c) különösen jelentős kárt okozva

követik el.

(4) Aki a közérdekű üzem működésének megzavarására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy vagy ezt meghaladó kár okozása esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Közérdekű üzem fogalma (459. § (1) 21. pont)

Közérdekű üzem:

- a) a közmű,
- b) a közösségi közlekedési üzem,
- c) az elektronikus hírközlő hálózat,
- d) az egyetemes postai szolgáltató közérdekű feladatainak teljesítése érdekében üzemeltetett logisztikai, pénzforgalmi és informatikai központok és üzemek,
- e) a hadianyagot, haditechnikai eszközt termelő üzemet, energiát vagy üzemi felhasználásra szánt alapanyagot termelő üzem;

JÁRVÁNYÜGYI BÜNTETŐ ELŐÍRÁSOK

KÖZIGAZGATÁS RENDJE ELLENI BŰNCSELEKMÉNY JÁRVÁNYÜGYI SZABÁLYSZEGÉS

361. § Aki

a) a zárlati kötelezettség alá tartozó fertőző betegség behurcolásának vagy terjedésének megakadályozása végett elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, vagy növényi zárlati károsítók be- és kihurcolásának, valamint terjedésének megakadályozása vagy előfordulásának felszámolása végett elrendelt növény-egészségügyi vagy állatjárványügyi intézkedés **szabályait megszegi,**
vétség miatt elzárással büntetendő.

VÉDELMI INTÉZKEDÉS MEGSZEGÉSE **szabálysértése** SZTV (2012. II. tv.)

239/A. § (1) Aki az egészségügyi válsághelyzet során

a) kormányrendeletben meghatározott védelmi intézkedést,

b) a települési önkormányzat területén működő piac, vásár, illetve a piac, vásár területén működő üzletek nyitva tartásának önkormányzati rendeletben meghatározott szabályait

megszegi, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott védelmi intézkedés megszüntetését követően a 4. §-tól eltérően a folyamatban lévő szabálysértési eljárást az elkövetés idején hatályban lévő szabályok szerint kell elbírálni.

KÖZBIZTONSÁG ELLENI BŰNCSELEKMÉNY

JÁRVÁNYÜGYI VÉDEKEZÉS

AKADÁLYOZÁSA bűncselekménye

322/A. § (1) Aki

- a) a zárlati kötelezettség alá tartozó fertőző betegség behurcolásának vagy terjedésének megakadályozása végett elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés,
- b) járvány idején az elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés,
- c) a fertőző állatbetegségek vagy növényi zárlati károsítók be- és kihurcolásának, valamint terjedésének megakadályozása vagy előfordulásának felszámolása végett elrendelt növény-egészségügyi vagy állatjárványügyi intézkedés

végrehajtását akadályozza, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

- (2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt csoportosan követik el.
- (3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.
- (4) Aki járványügyi intézkedés akadályozására irányuló előkészületet követ el, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés (263. §)

- 263. §** (1) Aki robbanóanyagot, robbantószerrel vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket engedély nélkül készít, megszerez, tart vagy a tartásukra nem jogosult személynek átad, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) Aki robbanóanyagot, robbantószerrel vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntettet követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (3) A büntetés az (1) bekezdés esetén öt évtől tíz évig, a (2) bekezdés esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt
- a) üzletszerűen,
 - b) bűnszövetségben
- követik el.
- (4) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Alapfogalmak

Robbanóanyag - olyan keverékek, vegyületek amelyek valamilyen mechanikai, hő-, elektromos, vegyi behatás, jel következtében igen rövid idő alatt nagy hő, fény, hang, nyomás, feszítő erő kifejtése mellett átalakulnak s ezáltal romboló hatást váltanak ki. Klasszikus robbanóanyagok a dinamit, ekrazit.

Robbantószer - az az eszköz, amely a robbanóanyag felrobbantására szolgál, ilyen a gyutacs és gyújtózsínór. Ezek felhasználására szolgáló készülék a robbanóanyag és robbantószer egysége: ilyen a pokolgép, bomba.

Robbanóanyag jogszabályi fogalma (csak a pontosabb értelmezéshez)

- A Robbanóanyagipari Biztonsági Szabályzat közzétételéről szóló 2/1987. (II. 17.) IpM rendelet alapján robbanóanyagnak tekintendő
 - a) az iniciáló robbanóanyag:
 - vegyület (pl. durranóhigany, ólom-azid, tallum-azid, tricínát, tetrazén),
 - keverék (pl. „csappantyúelegy”, „gyutacselegy”, „kislőszelegy”);
 - b) a) brizáns robbanóanyag:
 - vegyület (pl. nitro-glicerin, nitro-glikol, nitropenta, nitro-cellulóz, tetril, mononitro-, dinitro- és trinitro-toluol, hexanitro-stilbén, dinitro-naftalin, trinitro-rezorcín),
 - keverék (pl. „robbanóolaj”, pentritol, hexotol, amatol, poralakú vagy plasztikus) zselatinált (robbanóanyag, robbanóanyag);
 - c) a tolóhatású robbanóanyag (pl. oldószeres vagy oldószer nélküli lőpor, feketelőpor);
 - d) a robbanóképes és a nem robbanóképes, de a körülmények folytán robbanóképesé válható pirotechnikai keverék (pl. klorát-, perklorát-, nitrát-, permanganát-, fém-oxid- vagy fémdioxid- és éghető szerves- vagy szervesanyag-tartalmú keverék):
 - e) az a)-d) pontokban foglalt anyagok, keverékek a gyártásuk közbeni fázisaiban (pl. nedves állapotban; emulzió vagy szuszpenzió formájában; előkészítő-, formázó- vagy utóműveletek alatt; selejt vagy hulladék formájában is).

Lőfegyverrel visszaélés - háttérjogszabályok

- **A TANÁCS 1991. június 1-i 91/477/EGK IRÁNYELVE**
a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről
- **2004. évi XXIV. törvény**
a lőfegyverekről és lőszerokról
- **253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet**
a fegyverekről és lőszerokról *(az engedélyezés szabályai)*

Lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés (325. §)

■ 1) Elkövetési tárgy: lőfegyver - (1) bek.

Aki

- a) **MŰKÖDŐKÉPES** lőfegyvert engedély nélkül megszerez vagy tart,
 - b) lőfegyvert engedély nélkül készít vagy forgalomba hoz,
 - c) lőfegyvert engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,
 - d) a lőfegyver készítésére, megszerzésére, tartására vagy kereskedelmére vonatkozó engedély kereteit túllépi,
 - e) engedéllyel tartott lőfegyverét engedéllyel nem rendelkezőnek átadja,
- büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

- **2) Elkövetési tárgy: lőszer (2) bekezdés** *(az (1) bek. szerint büntetendő, aki)*
- a) kézilőfegyverhez, vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó, csekély mennyiséget meghaladó vagy más lőfegyverhez tartozó lőszer engedély nélkül megszerez vagy tart,
- b) lőszer engedély nélkül készít vagy forgalomba hoz,
- c) lőszer engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,
- d) a lőszer készítésére, megszerzésére, tartására vagy kereskedelmére vonatkozó engedély kereteit túllépi,
- e) az engedéllyel tartott kézilőfegyveréhez, vadászlőfegyveréhez vagy sportlőfegyveréhez tartozó, csekély mennyiséget meghaladó vagy más lőfegyverhez tartozó lőszer engedéllyel nem rendelkezőnek átad.

- **3) Minősített, privilegizált eset, előkészület**
- (3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.
- (4) Aki az engedéllyel tartott kézilőfegyverét, vadászlőfegyverét vagy sportlőfegyverét, illetve az ahhoz tartozó lőszer bejelentés nélkül az ország területére behozza, onnan kiviszi, vagy azon átszállítja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (5) Aki az (1)–(3) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (6) E § alkalmazásában csekély mennyiség a legfeljebb tíz darab lőszer.

Alapfogalmak:

- 2004. évi XXIV. Tv.

Működőképes lőfegyver: a tűzfegyver, valamint az a légfegyver, amelyből 7,5 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú szilárd lövedék lőhető ki.

Lőszer: olyan egybeszerelt töltény, amely lövedéket, lőport, továbbá gyúleleget tartalmaz

- Önvédelmi célból legfeljebb 2, sportcélból legfeljebb 5 lőfegyver tartható.

Az USA-ban 100 emberre kb. 90 lőfegyver jut. Ez összességében kb. 270 millió db (Magyarországon 100 emberre 2 lőfegyver jut). Az USA-ban a legtöbb tagállamban a fegyvertartás alsó korhatára 18 év, az alkoholfogyasztásé 21.

Kúriai döntések:

- **2562018 Büntető elvi döntés**

Az egyidejűleg lőfegyverre és lőszerre elkövetett tényállásszerű elkövetési magatartások esetén egy rendbeli bűncselekmény, lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés megállapításának van helye (Btk. 325. §).

- **21/2012. számú büntető elvi határozat:**

A lőfegyver engedély nélküli megszerzése attól függetlenül bűncselekmény, hogy a lőfegyver átadója rendelkezett-e lőfegyver tartására vonatkozó engedéllyel.

A lőfegyver feletti uralom viszonylag hosszabb időn át történő gyakorlását a lőfegyver tartásaként kell értékelni [Btk. 263/A. § (1) bek. a) és c) pont, 253/2004. (VIII. 31.) kormányrendelet 37. §].